

Wallonie en Fleurs

VISIT doornik

DIENST VOOR TOERISME

Place Paul-Emile Janson, 1 - 7500 Tournai

00 32 69 22 20 45 - info@visittournai.be

Wallonie
Communauté

Wallonie en Fleurs

Welkom in Doornik

Doornik, met haar 2000 jaar geschiedenis, vindt haar oorsprong in de Romeinse Oudheid. De stad koestert haar indrukwekkende kunstschaten en wil die graag met je delen. De twee UNESCO monumenten, het oudste belfort van België en de majestueuze kathedraal Notre-Dame, de geklasseerde gevels en kerken, zijn getuigen van dit roemrijke verleden.

Ontdek met behulp van deze kaart de huizen in Art Nouveau stijl in het stationsgebied en twee prachtige beschermde parken. Die zijn aangelegd in het begin van de 20^e eeuw op de plaats van het vroegere "rivierte" en gedomineerd door talrijke opmerkelijke bomen, waarvan de meeste honderd jaar oud zijn.

Place Crombez

1 3

Nr. 16 Bourgeois huis uit het begin van de 20e eeuw, representatief voor de eclectische polychrome stijl. Smeedijzeren balkon.

Nr. 20 Op de hoek van place Crombez en avenue Van Cutsem, een voormalig privé herenhuis gebouwd in het begin van de 20e eeuw in eclectische stijl. Een mooie erker met daarboven een balkon dat de voorgevel aan de kant van het place Crombez verfraait.

Place Crombez

4

Beeld van Jules Bara

Dit monument werd in 1903 ingehuldigd. In Art Nouveau stijl en is het werk van de architect Victor Horta en de beeldhouwer Guillaume Charlier. De uitvoering werd gerealiseerd door de aannemer Andeghem. Een beeld van Jules Bara (Doornik, 1835 - Brussel, 1900), afgevaardigde, senator en tweemaal minister van Justitie (1865-1870/1878-1884), voorstaande in de positie van de redenaar. De twee elkaar aanvullende bronzen groepen stellen voor : links een ambachtsman en een schooljongen die de wetten op arbeid en studiebeurzen in herinnering brengen ; rechts de geschiedenis, voorgesteld door een jonge vrouw die met een trots gebaar de aan Bara toekomende wetten op de tafelen schrijft.

Avenue Van Cutsem

7 9

Nr. 20 Herenhuis gebouwd in de Eclectische polychrome stijl in het begin van de 20^e eeuw.

Monument voor de doden, ingehuldigd in 1922, werk van de beeldhouwer De Beule.

Place Crombez

2

Nr. 17 bis Bourgeois huis met een vrij klassiek stedelijke oppervlakte uit het begin van de 20^e eeuw. De gevel wordt gekenmerkt door een prachtige Art-deco sierlijst : bakstenen dambord, gladde witte sierpleister met contrasterende okerleurende plantenmotieven in reliëf, smeedijzeren balustrades met gestileerde motieven, traveeën op de benedenverdieping met gesneden-hoekramen.

Avenue Van Cutsem

5 6

Nr.18 Herenhuis gebouwd in het begin van de 20^e eeuw door de architect Jean Winants in een Eclectische stijl doorweven met Art Nouveau. Sgraffiti met bloemmotieven.

Nr. 19 Herenhuis gebouwd in 1903 door de architect De Porre in de stijl van Art Nouveau.

Architectuur woordenlijst

Dorpel: een muurdeel onder een raam.

Borstwering: een raam boven een deur, ervan gescheiden door een stulp meestal in steen. Erker en deur zijn in hetzelfde frame opgenomen.

Het Serlianvenster (of Palladiaans venster) is een groep van drie traveeën (of triplet) waarvan de middelste wordt overdekt door een halfronde boog, de twee zijtraveeën zijn overdekt met een latei (of een boog in een perkje) ter hoogte van de bovendorpel. De zijtraveeën zijn over het algemeen smaller dan het midden-travee.

Lijstwerk: lijst die een opening in een afscheiding beperkt om doorgang verlenen, en al dan niet een deur omvat.

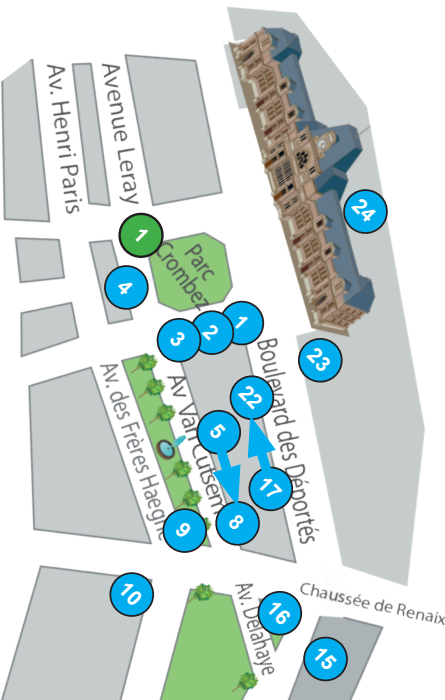
Latei: architectonisch element dat het muurmateriaal boven een erker, deur of raam ondersteunt.

Place Crombez

1

Amerikaanse tulpenboom

Deze boom is afkomstig uit het zuidoosten van de VS. Hij dankt zijn naam aan de tulpvormige bloem. De bloeitijd is na ongeveer vijftien jaar. Met groengele bloemen en oranje strepen aan de basis. Deze tulpenboom heeft geleden onder de orkaan van 1999, maar herstelde zich goed na de snoeibeurt die hij onmiddellijk daarna onderging. Omtrek: +/- 3.50 m, hoogte: +/- 20 m.

Ancienne Poste

23

Rechts van het station bevindt zich een voormalig postkantoor in een gebouw dat aan het eind van de 19^e eeuw is opgetrokken in een stijl die de Vlaamse renaissance nabootst.

Gare

24

Het **station** van Doornik, dat bijzonder kenmerkend is voor de spoorwegarchitectuur in België en voor de ontwikkeling ervan op het einde van de 19^e eeuw, werd in 1875 gebouwd op een terrein dat werd vrijgemaakt na de ontmanteling van de stadsmuren. Ontworpen volgens de plannen van architect Henri Beyaert, in neorenaissancestijl. Het gebouw, dat is opgetrokken uit baksteen en kalksteen, is 118 m lang en 19 m breed. Een mooie LED-verlichting laat het gebouw mooi oplichten bij het vallen van de avond.

Boulevard des Déportés

17 18

Nr. 28 Een herenhuis gebouwd in eclectische polychrome stijl rond de eeuwwisseling van de 19e en 20e eeuw.

Nr. 30/Nr.32 Twee halfvrijstaande huizen in eclectische polychrome stijl verweven met Art Nouveau, gebouwd in 1907 door de architect Gustave Strauven. Bakstenen bogen, balkons en balustrades in smeedijzer en sgraffito maken de gevels dynamischer.

Avenue Van Cutsem

8

Nr. 27/ Nr. 29 Uitzonderlijke uitlijning van vier aangrenzende huizen. Hoewel elk van deze huizen uniek is in zijn afwerking, vormen zij een geheel, gebouwd door de architect Gustave Strauven in 1904. Alle vier beantwoorden aan dezelfde Art Nouveau esthetiek. Versierd met florale sgraffiti. Op nr. 27 worden de handtekening van de architect en bouwdatum vermeld.

Boulevard des Déportés

21 22

Nr. 42 Een bel-etage in modernistische stijl ontworpen door de Doornikse architect Walter Devaux in de eerste helft van de 20e eeuw.

Nr. 56 Een herenhuis gebouwd rond de eeuwwisseling van de 19e en de 20e eeuw, in een stijl die getint is door Art Nouveau. Mooi smeedijzeren balkon op de 2e verdieping.

Boulevard des Déportés

19 20

Nr. 34/Nr. 36 Woonhuis gebouwd in 1907 door de architect Gustave Strauven, bestaande uit twee halfvrijstaande woningen waarvan de gevel is afgewerkt in de geometrische Art Nouveau stijl. Sgraffiti met bloemmotieven.

Nr. 40 Huis gebouwd rond de eeuwwisseling van de 19e en 20e eeuw, in eclectische polychrome stijl.

Avenue Bozière

10

N°4 Deze woning is bijzonder kenmerkend voor de Art Deco stijl, gebouwd rond 1928.

Boulevard des Combattants

15

Nr. 4 Woning uit begin 20e eeuw geïnspireerd door Art Nouveau. De vrij eenvoudige asymmetrische voorgevel onderscheidt zich door de kwaliteit van het sgraffiti op de balustrades en de bovendorpel van de toegangsdeur.

visit doornik

WANDELING GROEN ERFGOED

Avenue Delahaye

16

Monument des Vendéens

Een herdenking aan de soldaten van de Vendée die op 24 augustus 1914 gesneuveld zijn om Doornik te verdedigen tegen de Duitse aanvallers. Dit ossuarium verzamelt de overblijfselen van een zestigtal soldaten. Het beeldhouwwerk dat de heuvel op een vierkante sokkel overkoepelt, is een "reus" gemaakt door Egide Rombaux (1865-1942). De totale compositie (heuvel en gedenkplaat) is het werk van architect Léon Govaerts (1860-1930), een prominent figuur van de Art Nouveau in België.

De stad kan trots zijn op haar groene ruimten en de vele opmerkelijke bomen die zij angstvallig in stand houdt. Ontdek met dit plan de soorten die het Parc Marvis, het Parc des Combattants en het Crombez plein verfraaien.

- Onze andere groene ruimten in de stad :**
- Het Stadhuispark (A), aangelegd in de voormalige tuinen van de Sint-Martinusabdij, is verfraaid met een tuin « à la française » en 2 vijvers. In het beboste gebied, kan je de 250 jaar oude gingko biloba en diospyros lotus bewonderen !
 - Het Koninginnepark (B), vlakbij de Schelde en de Pont des Trous, bestaat uit een meer, bloeiende struiken en de grootste zwarte notenboom van het land (Juglans nigra).
 - In de schaduw van de Grote Toren (Hendrik VIII-toren - C), rust in het park een Robinia pseudoaccacia Frisia met goudkleurig loof.
 - Het Leopoldsquare (D), het Delannaysquare (Rode Fort - E), het Rogiersquare (F) en het Marie-Louise square (G), waar de vegetatie harmonieus samengaat met de rijke architectuur van de stad.

Parc des Combattants
Huilende zilverlinde
Een kruising van onduidelijke oorsprong (circa 1842). De binnenzijde van de bladeren is bedekt met een witachtige donslaag. Deze boom is nog steeds geënt. Hij kan in ons land zeer respectabele afmetingen bereiken en meer dan 500 jaar oud worden. In de Griekse mythologie is hij het teken van vrouwelijkheid. De katholieke godsdienst geeft het een heilig karakter zodat het vaak in de buurt van kerken wordt geplant. Omtrek: +/- 3.40 m, hoogte: +/- 30 m.

Avenue Bozière
Voormalig seminarie van Choiseul
Het dankt zijn naam aan de bisschop die het in 1688 liet bouwen. Na een renovatie in de jaren '80 is het nu een rusthuis geworden. Sinds 1996 heeft een sociaal-professioneel reïntegratieproject het mogelijk gemaakt braakliggend terrein om te vormen tot een moestuin en een siertuin in renaissancestijl.

Parc des Combattants
Beuk « laciniata »
Deze beuk is een ongewone soort van de gewone beuk. Zijn bladeren zijn veranderlijk. Ze zijn zeer polymorf, waarbij de buitenste bladeren verschillen van de binnenste. Verder zijn ze ook lancetvormig en sterk ingesneden. Omtrek: +/- 3.20 m, hoogte: +/- 20 m.

Parc des Combattants
Schietwilg
Deze wilg, typisch voor onze regionale flora, heeft hier een respectabele omvang bereikt. Op ons platteland is hij te vinden in de vorm van "knot"-wilgen. Zijn naam heeft hij te danken aan de binnenzijde van de bladeren. Uit de schors wordt salicine geëxtraheerd met pijnstillende en koortswerende eigenschappen. Omtrek: +/- 4.40 m, hoogte: +/- 28 m.

Boulevard des Combattants
Nr. 42 Woning gebouwd in het eerste deel van de 20^e eeuw, in Neo-traditionele stijl.

Nr. 56 Art Nouveau huis uit het begin van de 20^e eeuw. Timpaan versierd met sgraffiti. Het originele raamwerk en de schuiframen dragen bij aan de erfgoedwaarde van het pand.

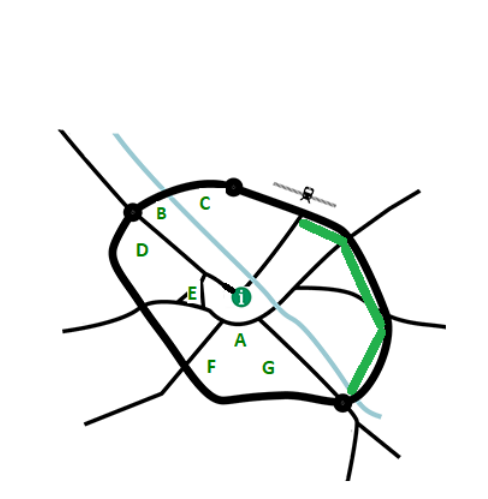
Parc des Combattants
Witte moerbeiboom
In China, het gebied waar de witte moerbeiboom vandaan komt, wordt hij gekweekt voor de productie van zijderupsen. Aan het eind van de 15^e eeuw werd hij in Frankrijk ingevoerd. De bladeren kunnen verschillende vormen aannemen. De vruchten, die lijken op een braam zoals wij kennen, zijn ook eetbaar. Omtrek: +/- 2.20 m, hoogte: +/- 12 m.

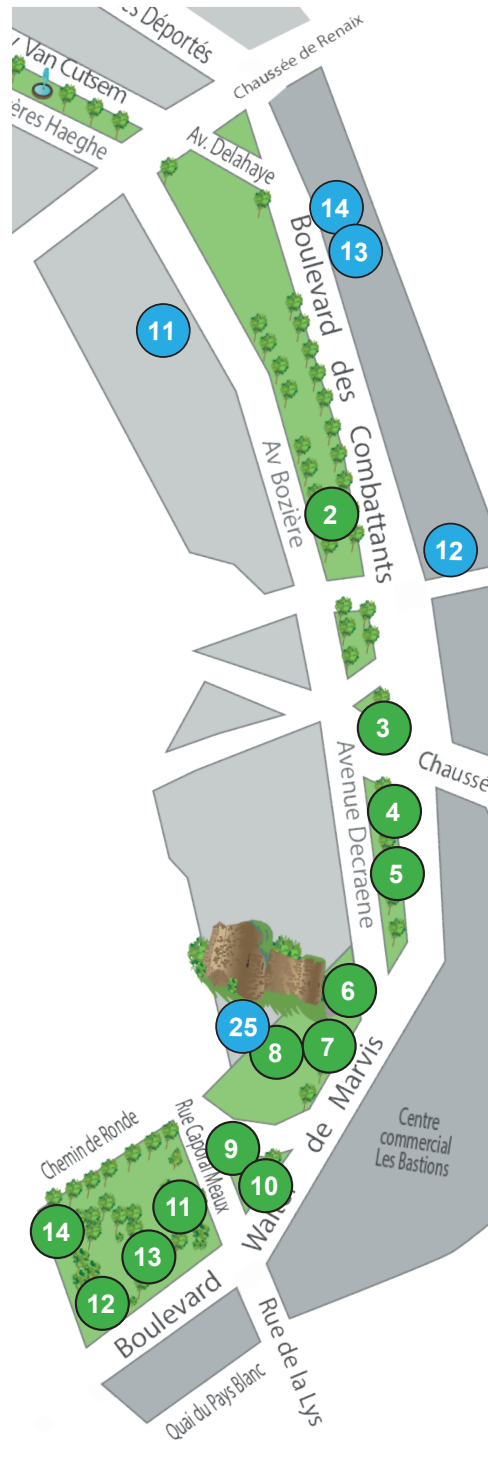
Boulevard des Combattants
Nr. 124 Herenhuis gebouwd aan het begin van de 20^e eeuw in de geest van Art Nouveau. Versierd met sgraffiti. Een prachtig kelderraam onderaan beschermd door smeedijzer in Art Nouveau stijl.

Parc Marvis
Overblijfselen van de tweede gemeenschappelijke muur uit de 14^e eeuw. (> foto « de treurbeuk »)

Wandeling groen erfgoed
A > G - Andere groene ruimtes in de stad

Parc Marvis
Buxussen
Deze groep buxussen werd geplant in het begin van de 19^e eeuw. Ze vormen een bosje met een karakteristieke geur. Het is een inheemse soort, zeer traag groeiend.

Fastigiata haagbeuk
Deze boom wordt vaak in lanen geplant vanwege zijn snelgroeiende vorm en smalle kruin, terwijl hij hier zijn specifieke vorm laat zien. Het gaat over een geënte variëteit. Met een wintersilhouet dat de hoge dichtheid van de takken onthult. De grootste van de 3 haagbeuken is een Belgische kampioen in zijn soort. Omtrek: +/- 3.60 m voor de grootste, hoogte: +/- 8m.

Parc Marvis
Reusachtige sequoia
De boom komt oorspronkelijk uit Californië, waar hij in de nationale parken een hoogte van 85 meter kan bereiken. Sommige exemplaren zijn 3.000 jaar oud en behoren daarmee tot de oudste bomen ter wereld. De schors is zacht, ook al is hij zeer dik. De sequoia wordt ook wel de mammoetboom genoemd! Omtrek : +/- 4.80 m.

Parc Marvis
Japane Sophora
Een misleidende naam want deze boom komt oorspronkelijk uit China en Korea. Hij werd rond 1750 in Europa geïntroduceerd. In zijn land van herkomst kan hij 20 tot 25 m hoog worden, maar in ons land wordt hij niet hoger dan 10 tot 15 m. Zijn top is breed, onregelmatig, zeer vol, gevormd door vele takken. Omtrek: +/- 3.50 m, hoogte: +/- 23 m.

Parc Marvis
Treurbeuk
Deze beuk is een van de cultivars van onze gewone beuk. Zijn takken hangen tot op de grond. De kroon is breed en vormt vaak een koepel waardoor er geen vegetatie kan groeien. Hij is van Europese oorsprong. Omtrek: +/- 2.80 m voor de grootste.

Parc Marvis
Paardenkastanje
Oorspronkelijk afkomstig van de Balkan en Klein-Azië, en rond 1575 in Europa geïntroduceerd. Komt vaak voor in ons land, en bereikt snel eervolle dimensies. Het bijzondere aan deze soort zijn de witte dubbele bloemen en de eigenschap van steriel. Er groeit geen fruit aan deze boom. Omtrek: +/- 4.30 m, hoogte: +/- 25 m.

Parc Marvis
Keizerlijke Paulownia
De Keizerlijke Paulownia komt oorspronkelijk uit China en is in het voorjaar overdekt met rechttopstaande blauwpaarse bloemen, voordat de bladeren verschijnen, die wel 30 cm groot kunnen worden. Deze paulownia, die werd aangeplant bij de aanleg van parc Marvis (begin 20e eeuw), was de grootste in België. Helaas slachtoffer geworden van vandalisme (hij werd in brand gestoken), alleen zijn huls blijft over, liggend op de grond. Desondanks vertoont zijn wortelstelsel scheuten. Daarvan wordt er één uitgekozen, die over een paar jaar een prachtige boom van de moederplant zal geven.

Parc Marvis
Japane lork
Hij werd in 1861 in Groot-Brittannië ingevoerd en kan een hoogte van 40 m bereiken. In tegenstelling tot andere naaldbomen verliest de lork (lariks) zijn naalden in de winter, waardoor hij, op hoogte, niet breekt ten gevolge van aanhoudende sneeuw. Omtrek: +/- 2.80 m.

Parc Marvis
Purperbeuk
De purperbeuk, een cultivar van de gewone beuk, wordt vaak in onze parken geplant. Het rood van het loof is nogal intens, afhankelijk van de cultivar. Net als andere beuken kent deze boom een zeer lange levenscyclus en kan hij een hoogte van meer dan 35 m bereiken. Omtrek: +/- 4.80 m.

Natuur woordenschat
Cultivar: een plantensoort die het resultaat is van (natuurlijke of geïnduceerde) selectie, mutatie of hybridisatie en die wordt gekweekt om zijn agrarische kwaliteiten.

Fastigiata: verwijst naar bomen met recht-opstaand, dicht gebladerte dat een smalle, slanke piramide vormt, zoals cipressen.

Laciniata: een plant verdeeld in smalle stroken.

Referenties
http://lampspw.wallonie.be/dgo4/site_ipic
Circuit de découverte d'arbres remarquables – Ville de Tournai – service environnement – 2011

Verantwoordelijke uitgever: Administration Communale Tournai. Juni 2021 / Foto's met dank aan: Ville de Tournai – Wapit

Doornik ligt op de grens van Vlaanderen en Frankrijk en is met haar 29 dorpen de grootste gemeente van België naar oppervlakte (meer dan 213 km²). Het rijke natuurlijke erfgoed nodigt uit tot ontspanning en bezinning : velden en bossen, heuvels en kleine bergen, steengroeven en stroompjes, landwegen en paden en niet te vergeten de oevers van de Schelde.

